

THANH NIÊN QUÂN ĐỘI VỚI NHIỆM VỤ BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRONG KỶ NGUYÊN SỐ

TRIỆU VĂN HÙNG*

Trong kỷ nguyên số, không gian mạng đã trở thành “mặt trận không khói súng” phức tạp, đòi hỏi thanh niên Quân đội phải chuyển hóa “mệnh lệnh trái tim” thành “niềm tin số” để chủ động làm chủ không gian mạng, kiên định bảo vệ chân lý và lan tỏa các giá trị tích cực. Trên cơ sở làm rõ bản chất của “niềm tin số” và phân tích thực tiễn phát huy vai trò nòng cốt của tuổi trẻ Quân đội trên mặt trận tư tưởng, bài viết đề xuất các giải pháp nhằm xây dựng lực lượng nòng cốt phản ứng nhanh và nâng cao năng lực làm chủ công nghệ nhằm phát huy tối đa sức mạnh chiến đấu của thanh niên Quân đội trên không gian mạng hiện nay.

Từ khóa: Thanh niên Quân đội; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; kỷ nguyên số; niềm tin số; bản lĩnh chính trị.

In the digital era, cyberspace has become a complex “battlefield without gunfire,” requiring military youth to transform the “command of the heart” into “digital trust” to proactively master cyberspace, steadfastly defend the truth, and spread positive values. By clarifying the nature of “digital trust” and analyzing the practical role of military youth as a core force on the ideological front, this article proposes solutions to build a core rapid-response force and enhance technological mastery, thereby maximizing the combat strength of military youth in cyberspace today.

Keywords: Military youth; protecting the Party’s ideological foundation; digital era; digital trust; political steadfastness.

NGÀY NHẬN: 06/8/2026 NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 29/9/2026 NGÀY DUYỆT ĐĂNG: 06/10/2026

Email: trieuhung16091991@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.370.2026.1645>

1. Đặt vấn đề

Sự phát triển mạnh mẽ của Internet, mạng xã hội và trí tuệ nhân tạo (AI) vừa mở ra cơ hội tiếp cận tri thức lớn, vừa đặt ra thách thức gay gắt đối với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Các thế lực thù địch, phản động triệt để lợi dụng không gian mạng để phát tán thông tin xấu độc, xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng nhằm

“phi chính trị hóa” quân đội và làm suy giảm niềm tin của thế hệ trẻ.

Bối cảnh đó đòi hỏi phải xây dựng lực lượng thanh niên Quân đội có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực số vượt trội và khả năng đấu tranh phản bác sắc bén. Ý thức trách nhiệm và lòng trung thành - biểu hiện

* ThS, Học viện Kỹ thuật Quân sự

của “mệnh lệnh trái tim” cần được chuyển hóa thành “niềm tin số”. Đây là điểm tựa vững chắc để thanh niên Quân đội kiên định lập trường, chủ động lan tỏa thông tin tích cực và bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời đại số. Trên cơ sở đó, việc thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị có ý nghĩa quan trọng trong định hướng và phát huy vai trò của thanh niên Quân đội trên không gian mạng (Bộ Chính trị, 2018).

2. Không gian mạng: thách thức mới và yêu cầu hình thành “niềm tin số”

Sự bùng nổ của công nghệ thông tin và internet đã làm thay đổi căn bản cách con người tiếp cận tri thức, giao tiếp và hình thành nhận thức. Đến đầu năm 2026, Việt Nam có khoảng 85,6 triệu người dùng Internet (chiếm trên 84% dân số) và 79 triệu tài khoản mạng xã hội (Sơn Vân, 28/01/2026), nằm trong nhóm quốc gia có tỷ lệ sử dụng mạng xã hội hàng đầu khu vực. Bên cạnh những tiện ích, môi trường số cũng tiềm ẩn nhiều rủi ro, như: nhiều trang web mạo danh cơ quan chính thống được đặt máy chủ ở nước ngoài; công nghệ AI bị lợi dụng để cắt ghép, giả mạo hình ảnh, phát ngôn của lãnh đạo nhằm gây nhiễu loạn thông tin, dẫn dắt dư luận theo hướng tiêu cực. Điều này đã tác động trực tiếp đến nhận thức của thanh niên, trong đó có thanh niên Quân đội.

Trước tình hình đó, không gian mạng không chỉ là “mặt trận mới” mà còn là “phép thử” bản lĩnh chính trị của tuổi trẻ Quân đội. Vì vậy, yêu cầu đặt ra không chỉ là “giữ vững niềm tin” theo nghĩa truyền thống mà phải nâng cấp thành “niềm tin số”. Đây là một bước chuyển hóa tất yếu của “mệnh lệnh trái tim” trong thời đại số, là sự thống nhất giữa niềm tin chính trị, năng lực nhận diện thông tin và khả năng làm chủ hành vi trên không gian mạng.

Bản chất của “niềm tin số” ở thanh niên Quân đội là sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa ba

yếu tố cốt lõi: niềm tin chính trị kiên định, năng lực nhận thức số và khả năng làm chủ hành vi số. Trong đó, niềm tin chính trị kiên định là sự tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Đây chính là gốc, là nền tảng khởi nguồn từ “mệnh lệnh trái tim”. Trên nền tảng vững chắc đó, năng lực nhận thức số đóng vai trò là công cụ tư duy khoa học, giúp thanh niên Quân đội chủ động phân tích bản chất, nhận diện các thủ đoạn nguy hại trên mạng và kiểm chứng độ chính xác của nguồn tin. Sự hợp nhất giữa nhận thức và bản lĩnh chính trị được biểu hiện cụ thể qua việc làm chủ hành vi số, thể hiện ở tính chủ động, sự vững vàng và tinh thần trách nhiệm trong từng tương tác trên môi trường mạng. Điều này khẳng định rõ, niềm tin chính trị chính là “kim chỉ nam” giữ cho “niềm tin số” không bị lệch hướng trước các luồng thông tin đa chiều; ngược lại, năng lực và hành vi số chính là công cụ sắc bén để bảo vệ, củng cố và phát huy hiệu quả niềm tin chính trị trong thời đại số.

3. Thanh niên Quân đội - lực lượng nòng cốt chuyển hóa “niềm tin số” thành sức mạnh thực tiễn

Để “niềm tin số” không dừng lại ở nhận thức lý luận mà thực sự chuyển hóa thành sức mạnh chiến đấu thực tiễn trên mặt trận tư tưởng, thanh niên Quân đội đã và đang phát huy vai trò là lực lượng nòng cốt, xung kích thông qua ba phương diện gắn kết chặt chẽ: tự bảo vệ (miễn nhiễm thông tin); chủ động đấu tranh phản bác; kiến tạo, lan tỏa các giá trị tích cực.

Thứ nhất, năng lực tự bảo vệ (miễn nhiễm thông tin): đóng vai trò là “lá chắn” tư tưởng đầu tiên, giúp bảo vệ sự vững vàng về chính trị của đơn vị từ bên trong. Để phân biệt giữa thông tin thật và giả, mỗi thanh niên Quân đội đã chủ động học tập công nghệ và tích cực tham gia các lớp bồi dưỡng, như: “Bình dân học vụ số” hay “Phổ cập AI”. Nhờ đó, đã chủ động tạo lớp “miễn dịch” tư tưởng, ngăn chặn

hiệu quả các thủ đoạn giả mạo, cắt ghép hình ảnh tinh vi của các thế lực thù địch ngay từ khâu tiếp nhận thông tin ban đầu.

Thứ hai, tinh thần chủ động đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, được thể hiện qua việc chuyển từ thế “phòng ngự” sang “tiến công” trên mặt trận chính luận trên không gian mạng. Thanh niên Quân đội không chỉ dừng lại ở việc giữ mình “miễn nhiễm” khỏi các thông tin xấu, độc mà còn trực tiếp dùng lý luận, tri thức và lập luận khoa học để bác trần bản chất xuyên tạc của các thế lực phản động. Sự chủ động này được chứng minh sinh động qua các con số thực tế tại Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng lần thứ nhất (năm 2025) do Trung ương Đoàn phát động, tuổi trẻ Quân đội đã đóng góp hơn 82.000 tác phẩm, trở thành đơn vị có số lượng bài thi lớn nhất toàn quốc, giành 01 Giải A, 03 Giải C và 02 Giải Khuyến khích (Tổng cục Chính trị, 2025, tr. 3).

Bên cạnh đó, phương thức đấu tranh không còn thụ động mà được số hóa thông qua việc nhân rộng hàng loạt mô hình sáng tạo trong toàn quân, như: “Ba chủ động trên không gian mạng”, “Nhóm Zalo đồng hành cùng chiến sĩ”, “Câu lạc bộ quân nhân số”, hay “Chi đoàn 3 chủ động” (Tổng cục Chính trị, 2025, tr. 7). Các mô hình này vừa giúp nâng cao năng lực tác chiến số, vừa tạo nên mạng lưới liên kết chặt chẽ trong định hướng dư luận.

Thứ ba, nhiệm vụ kiến tạo và lan tỏa giá trị tích cực chính là giải pháp căn cơ nhất, có tính chiến lược lâu dài để “lấy cái đẹp dẹp cái xấu”, “phủ xanh” môi trường mạng. Những hình ảnh đời thực đầy cảm động về phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” được thanh niên Quân đội chủ động truyền tải rộng rãi trên các nền tảng số: từ hình ảnh hàng vạn chiến sĩ duy trì “3 ca, 4 kíp” trong Chiến dịch “Quang Trung” thần tốc dựng lại nhà cửa cho Nhân dân đón Tết, đến những bước chân bền bỉ trong

“Chiến dịch 500 ngày đêm tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ”, hay hình ảnh người lính xả thân cứu dân trong thiên tai, bão lũ. Việc phủ sóng những câu chuyện nhân văn, cao đẹp này đã tạo nên “dòng chủ lưu thông tin tích cực”, góp phần định hướng dư luận, lấn át các luồng thông tin độc hại và củng cố thế trận tư tưởng số vững chắc trong tình hình mới.

Nhìn chung, “tự bảo vệ” (tạo sức đề kháng) - “đấu tranh” (tiến công phản bác) - “kiến tạo” (lan tỏa cái tốt) đã biến mỗi thanh niên Quân đội trở thành một “hạt nhân tư tưởng” vững vàng trên không gian mạng. Sự liên kết đồng bộ giữa các hạt nhân ấy chính là cơ sở để hình thành nên một “pháo đài tư tưởng số” linh hoạt và kiên cố, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trước mọi nguy cơ trong kỷ nguyên số.

Tuy nhiên, trong môi trường số hiện nay, các thông tin giả mạo do các thế lực thù địch phát tán ngày càng tinh vi, cùng với hạ tầng và giải pháp kỹ thuật chưa đồng bộ, đã tạo ra những rào cản đối với nhận thức và tính chủ động của thanh niên Quân đội. Điều này khiến cho tư tưởng và bản lĩnh chính trị của một bộ phận quân nhân trẻ chưa thực sự vững vàng. Bên cạnh đó, công tác lãnh đạo, chỉ đạo ở một số cơ sở vẫn còn hạn chế trong việc định hướng truyền thông; đặc biệt là còn thiếu cơ chế đãi ngộ, động viên và khen thưởng kịp thời đối với tấm gương “chiến sĩ trẻ” trên mặt trận tư tưởng. Vì vậy, cần có những giải pháp đồng bộ, thiết thực nhằm nâng cao nhận thức, bản lĩnh chính trị và tính chủ động của thanh niên Quân đội trong đấu tranh trên không gian mạng.

4. Giải pháp nâng cao sức mạnh “niềm tin số” cho thanh niên Quân đội

Một là, nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, xây dựng bản lĩnh chính trị số vững vàng. Trọng tâm là bồi đắp nền tảng tư tưởng, lý luận về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; quán triệt sâu sắc quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp

luật của Nhà nước cùng đường lối quân sự, quốc phòng, hình thành thế giới quan khoa học, bản lĩnh chính trị vững vàng. Nội dung, chương trình cần bám sát chức năng, nhiệm vụ của từng đơn vị; chuyển mạnh từ truyền thụ kiến thức sang phát triển tư duy phản biện, khả năng nhận diện, đấu tranh với các quan điểm sai trái trên không gian mạng; đồng thời, trang bị kỹ năng khai thác, kiểm chứng và xử lý thông tin trên môi trường số. Quá trình thực hiện đặt dưới sự lãnh đạo của cấp ủy, chỉ huy các cấp; phát huy vai trò nòng cốt của đội ngũ cán bộ chính trị, giảng viên, báo cáo viên; đổi mới phương pháp theo hướng linh hoạt, hiện đại, kết hợp giáo dục tập trung với tự học có hướng dẫn, trao đổi, xử lý tình huống tư tưởng; gắn kết quả học tập với thi đua, khen thưởng để tạo động lực cho thanh niên Quân đội.

Hai là, phát triển hệ thống truyền thông số mang đậm bản sắc “Bộ đội Cụ Hồ”, lan tỏa giá trị tích cực. Cấp ủy, chỉ huy các cấp cần xây dựng hệ thống truyền thông chính thống đồng bộ, hiện đại, đa nền tảng, phù hợp đặc thù từng đơn vị; nội dung tuyên truyền vừa bảo đảm tính chính trị, định hướng, vừa gần gũi, sinh động, phù hợp cách tiếp nhận của thanh niên trong môi trường số; khuyến khích thanh niên Quân đội trực tiếp sáng tạo, lan tỏa sản phẩm truyền thông tích cực. Trọng tâm là lan tỏa các tấm gương, câu chuyện sinh động về phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” trong huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và giúp dân, khắc họa tinh thần “ở đâu dân cần, ở đâu dân khó, ở đó có Bộ đội Cụ Hồ”, qua đó bồi đắp lý tưởng, khơi dậy khát vọng cống hiến của thanh niên Quân đội.

Ba là, xây dựng lực lượng nòng cốt trên không gian mạng theo hướng tinh gọn, hiệu quả, phản ứng nhanh. Việc lựa chọn lực lượng cần dựa trên tiêu chí bản lĩnh chính trị, năng lực công nghệ, kỹ năng truyền thông và khả năng thích ứng với môi trường số. Quá trình triển khai cần kết hợp chặt chẽ giữa phản bác trực diện với định hướng thông tin

chủ động, linh hoạt; chấp hành nghiêm kỷ luật Quân đội, quy định bảo vệ bí mật Nhà nước, bí mật quân sự và kỷ luật phát ngôn, không để xảy ra sơ hở, bị lợi dụng hoặc xuyên tạc. Đồng thời, cần phát hiện, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao, nhất là cán bộ trẻ có tư duy số, tăng cường phối hợp với các cơ quan chức năng để giữ vững thế trận tư tưởng trên không gian mạng từ sớm, từ xa.

Bốn là, cấp ủy, chỉ huy các cấp cần hoàn thiện cơ chế, điều kiện phát triển năng lực số trong Quân đội, tạo môi trường để cán bộ, đoàn viên, thanh niên nâng cao trình độ công nghệ thông tin, sử dụng thành thạo thiết bị, nền tảng số; đẩy mạnh chuyển đổi số đồng bộ, thực chất, gắn với chức năng, nhiệm vụ của từng đơn vị, nhất là các đơn vị kỹ thuật, thông tin. Nội dung đào tạo cần kết hợp lý thuyết và thực hành, chú trọng kỹ năng phân tích, xử lý dữ liệu, bảo đảm an toàn thông tin, nhận diện tin xấu độc, tin giả và ứng phó khủng hoảng truyền thông. Các mô hình, như: “Bình dân học vụ số”, “Phổ cập AI” đã mang lại hiệu quả bước đầu, cần tiếp tục hoàn thiện, nhân rộng theo hướng thiết thực, hiện đại để thanh niên Quân đội xứng đáng là những “chiến sĩ số” thực thụ. Mặt khác, cần phát huy vai trò xung kích, sáng tạo của thanh niên Quân đội trong nghiên cứu khoa học, sáng kiến cải tiến kỹ thuật và ứng dụng công nghệ số vào thực tiễn công tác □

Tài liệu tham khảo:

- Bộ Chính trị (2018). *Nghị quyết số 35 - NQ/TW ngày 22/10/2018 về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*.
- Sơn Vân (28/01/2026). *Thị trường AI và mạng xã hội ở Việt Nam: Từ bùng nổ người dùng đến giai đoạn phổ cập*. [https://1thegioi.vn/thi-truong-ai-va-mang-xa-hoi-o-viet-nam-tu-bung-no-nguoi-dung-den-giai-doan-pho-cap-245337.html](https://1thegioi.vn/thi-truong-ai-va-mang-xa-hoi-o-viet-nam-tu-bung-no-nguoi-dung-den-giai-doan-pho-cap)
- Tổng cục Chính trị (2025). *Báo cáo tại Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Quân đội lần thứ XI (2025 - 2030)*.